

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Poznań, dnia 30 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSO Iwona Godlewska

Protokolant:sekretarz sądowy Iwona Kucemba

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2017 r. w Poznaniu

sprawy z powództwa **C. R.**

przeciwko (...) **SA w P.**

o nakazanie

1. oddała powództwo,
2. kosztami procesu obciąża powoda i z tego tytułu zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 14.417 zł.

SSO Iwona Godlewska

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 15 stycznia 2016 r. powód C. R., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o zobowiązanie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w P. do złożenia oświadczenia woli o zawarciu umowy o odpłatnym przekazaniu przez powoda na rzecz pozwanej sieci wodociągowej usytuowanej na działkach nr (...) (obręb B.) oraz sieci kanalizacyjnej umiejscowionej na działkach nr (...) (obręb B.), wybudowanych przez (...) sp. z o.o. za kwotę 220.000 zł brutto oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu wskazano, że powód poniósł koszty budowy urządzeń – sieci wodociągowej usytuowanej na działkach nr (...) (obręb B.) oraz sieci kanalizacyjnej umiejscowionej na działkach nr (...) (obręb B.). Sieci wybudowane zostały przez (...) sp. z o.o., a prawo ich własności zostało nabyte przez powoda na mocy umowy z dnia 10 listopada 2014 r. Pozwany kwestionował przysługujące powodowi prawo własności i wyłącznie z przedstawicielami (...) sp. z o.o. prowadził pertraktacje w przedmiocie ceny za przyłączoną do przedsiębiorstwa (...) S.A. sieć wodną i kanalizacyjną. Jako podstawę prawną swojego żądania powód powołał się na treść art. 49 § 2 k.c.

W odpowiedzi na pozew z dnia 8 marca 2016 r. pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Ponadto wniósł o przypozwanie spółki (...) sp. z o.o. do wzięcia udziału w postępowaniu w charakterze interwenienta ubocznego.

Pozwany wskazał, że powód kontaktował się z nim wielokrotnie w sprawie zawarcia umowy sprzedaży sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, jednakże nie mógł zawrzeć z nim umowy sprzedaży sieci, gdyż powód nie złożył formalnego wniosku o tenże wykup oraz nie udowodnił w prawidłowy sposób, że jest właścicielem przedmiotowych sieci. Pozwany podkreślił, że Cedent i Cesjonariusz nie skonkretyzowali w umowie cesji z dnia 10 listopada 2014 r. jakie sieci wodociągowe i kanalizacyjne zostały przeniesione na powoda. Pozwany stwierdził, że w umowie cesji jest mowa o działce nr (...), a nie o działkach wskazanych w pozwie. Powód nie udowodnił także w żaden sposób faktu wybudowania przez spółkę (...) sp. z o.o. przedmiotowych sieci wodociągowych i kanalizacyjnych. Pozwany powołał

się na oświadczenie z dnia 16 czerwca 2015 r. złożone przez R. L. (1), w którym uchylił się od skutków prawnych oświadczenia woli, tj. umowy z dnia 10 listopada 2014 r. Pozwany zakwestionował umocowanie R. L. (1) do zawarcia umowy cesji. Pozwany uznał, że Ł. M. (1) nie był stroną umowy cesji, zaś w dniu 25 czerwca 2015 r. pozwany zawarł z Ł. M. (1) umowę sprzedaży sieci wodociągowych i kanalizacyjnych wybudowanych w ramach prowadzonej przez niego działalności gospodarczej.

Na rozprawie w dniu 7 kwietnia 2016 r. Sąd zawiadomił o toczącym się postępowaniu (...) sp. z o.o. z siedzibą w K..

Na rozprawie w dniu 23 lutego 2017 r. pełnomocnik powoda sprecyzował żądanie pozwu poprzez wskazanie, że przedmiotem roszczenia jest sieć wodociągowa i kanalizacyjna usytuowana na działkach (...).

W piśmie z dnia 3 marca 2017 r. powód sprecyzował roszczenie i wskazał, że jego roszczenie dotyczy sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej, o których mowa w sporządzonym przez (...) S.A. protokole odbioru końcowego z 26 marca 2015 r., tj. sieci wodociągowej o średnicy 125 mm i długości 186,50 m i sieci kanalizacji sanitarnej o średnicy 200 mm i długości 181,88 m, położonych na działkach nr (...).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ł. M. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Usługowo- (...) z siedzibą w K. oraz (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., którą reprezentował R. L. (1) prowadzili wspólne inwestycje. Ł. M. (1) upoważnił R. L. (1) do prowadzenia spraw jego firmy, w jego imieniu i na jego rzecz. Od 2015 r. upoważnionym do reprezentowania Ł. M. (1) był również M. C. (1).

Powyżej opisane przedsiębiorstwa wspólnie prowadziły dwie inwestycje związane z wybudowaniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w obrębie B.. Jedną sieć wybudowała (...) sp. z o.o., a drugą Ł. M. (1) prowadzący firmę (...). Ponadto w latach 2010-2014 przedsiębiorstwa te sprzedawały domy mieszkalne. Na budowę sieci wodociągowej oraz kanalizacji sanitarnej w obrębie B. zostały wydane dwie odrębne decyzje: z dnia 30 maja 2012 r. oraz 20 listopada 2012 r.

Działka o numerze geodezyjnym (...) położona w obrębie B., gm. K. w 2010 r. uległa podziałowi na działki o numerach od 326/66 i następane, w tym na działki nr (...). Wskazana nieruchomość została podzielona na ok. 66 nowych działek.

Dowód: akt notarialny - Pełnomocnictwo z dnia 29 sierpnia 2012 r. Rep. A. 7839/2012 k. 34-38, decyzja Burmistrza Gminy K. z dnia 2 lutego 2012 r. k. 114-117, projekt podziału – 118, decyzja nr (...) z dnia 20 listopada 2012 r. k. 187-188, decyzja nr (...) z dnia 30 maja 2012 r. k. 189-190, zeznania świadka R. L. (1) k. 139-141, zeznania świadka Ł. M. (1) k. 412-414, zeznania świadka M. C. (1) k. 414-415, zeznania powoda k. 433-434.

Powód C. R. w grudniu 2014 r. przyjechał do Zakładu (...) w C. do R. L. (1), który przebywał tam w okresie od dnia 22 grudnia 2014 r. od dnia 6 lutego 2015 r. w związku z uzależnieniem od alkoholu W trakcie pobytu R. L. (1) zażywał środki psychotropowe i środki uspokajające. Powód oświadczył, że firma (...) ma problemy finansowe i aby nie stracić firmy, powinien podpisać umowę cesji sieci wodno-kanalizacyjnych. R. L. (1) w związku z zażywaniem leków nie pamięta całej rozmowy, natomiast nie chciał od razu podpisać umowy, tylko zastanowić się nad jej treścią. Tego samego dnia powód ponownie odwiedził R. L. (1) i stwierdził, że rozmawiał z jego żoną, która nie miała nic przeciwko zawarciu tej umowy. Umowa została opatrzona datą 10 listopada 2014 r. i wskazano w niej, że zawarto ją w K. pomiędzy Ł. M. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Usługowo- (...) z siedzibą w K. oraz (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., reprezentowaną przez R. L. (1) jako cedentami a C. R. jako cesjonariuszem umowy cesji. Zgodnie z § 1 ust. 1 umowy cedent oświadczył, że na działce położonej w miejscowości B. gm. K., działka ew. 326/44 realizował cel inwestycyjny polegający na wybudowaniu domów mieszkalnych. Cedent oświadczył, że w związku z realizacją inwestycji opisanej w ust. 1 wybudowano sieć wodociągową i kanalizacyjną (zw. dalej Siecią), które na dzień zawarcia umowy nie zostały wykupione przez (...) S.A. z siedzibą w P. (zw. dalej Dłużnikiem) i które stanowią własność cedenta. W § 2 ust 1 umowy, cedent oświadczył, że w związku z realizacją inwestycji opisanej w § 1 i na potrzeby jej finansowania, Cesjonariusz umową z dnia 8 listopada 2010 r. zawartą z Ł.

M. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Usługowo- (...), udzielił Cedentom pożyczki w kwocie 300.000 zł. Pożyczka na dzień zawarcia umowy nie została zwrócona. W myśl § 3 umowy, Cedent przeniósł na Cesjonariusza własność sieci opisanych w § 1 i wierzytelność związaną z roszczeniem o wykup Sieci, przysługującą wobec Dłużnika w związku z roszczeniem o odpłatne przejęcie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W § 4 ust. 3 w/w umowy strony oświadczyły, że w przypadku odpłatnego przejęcia przez Dłużnika Sieci od Cesjonariusza, o kwotę zapłaty zostanie pomniejszona wierzytelność wynikająca z umowy opisanej w § 2.

Pod umową jako cedent podpisał R. L. (1), a jako cesjonariusz podpisał się C. R.. Ł. M. (1) nie wiedział o umowie cesji z dnia 10 listopada 2014 r.

Dowód: umowa z dnia 10 listopada 2014 r. k. 28-29, akt notarialny - Pełnomocnictwo z dnia 29 sierpnia 2012 r. Rep. A. 7839/2012 k. 34-38, karta informacyjna leczenia szpitalnego z dnia 6 lutego 2015 r. k. 405, zeznania świadka R. L. (1) k. 139-141, zeznania świadka Ł. M. (1) k. 412-414, zeznania powoda k. 433-434.

R. L. (1) w dniu 16 czerwca 2015 r. złożył powodowi oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli – umowy zawartej w dniu 10 listopada 2014 r. w K.. R. L. (1) oświadczył, że przedmiotowa umowa została podpisana w dniu 23 grudnia 2014 r. w C., gdzie przebywał na leczeniu i był poddawany leczeniu środkami psychotropowymi, a tym samym nie mógł świadomie i swobodnie powziąć decyzji. Nie miał świadomości co oznacza podpisanie umowy cesji o treści wskazanej w umowie z dnia 10 listopada 2014 r.

Dowód: oświadczenie R. L. (1) z dnia 16 czerwca 2015 r. k. 82, zeznania świadka R. L. (1) k. 139-141, zeznania powoda k. 433-434.

Powód oraz Ł. M. (1) pozostają w sporze o nieuregulowane należności. Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XII Cywilny w sprawie o sygn. akt XII Nc 53/15 wydał w dniu 13 lutego 2015 r. nakaz zapłaty z postępowaniu upominawczym, w którym nakazał Ł. M. (1) zapłacić C. R. kwotę 300.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 31 marca 2012 r. do dnia zapłaty. W sprawie zapadł nieprawomocny wyrok zasądający świadczenie.

Dowód: nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 lutego 2015 r. wydany w sprawie XII Nc 53/15 k.27, zeznania świadka Ł. M. (1) k. 412-414, zeznania świadka M. C. (1) k. 414-415, zeznania powoda k. 433-434.

Powód oraz pozwany prowadzili pertraktacje związane z wykupem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, które powód uważał, że nabył na podstawie umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r.

Powód pismem z dnia 13 lipca 2015 r. wniósł do pozwanego prośbę o wykup sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, żądając kwoty 600.000 zł i powołując się na wyżej wskazaną umowę cesji. Pozwany nie udzielił odpowiedzi. Powód swoje roszczenie ponowił pismami z dnia 17 i 23 lipca 2015 r., żądając kwoty 300.000 zł. Po raz kolejny powód ponowił swoje żądanie w piśmie z dnia 30 lipca 2015 r. Wobec odpowiedzi pozwanego, nie uznających roszczenia powoda, pełnomocnik powoda pismem z dnia 31 sierpnia 2015 r. wezwał pozwaną spółkę do zawarcia umowy sprzedaży własności sieci wodociągowej usytuowanej na działkach nr (...) (obręb B.) oraz sieci kanalizacyjnej położonej na działkach nr (...) (obręb B.), wybudowanych przez (...) sp. z o.o. za kwotę 200.000 zł.

Ze strony pozwanego w procedurze wykupu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych uczestniczyła K. S. oraz E. K.. Pozwany na podstawie przedłożonych dokumentów przez powoda nie wiedział o jaki zakres sieci chodziło i gdzie ona była zlokalizowana, a także miał wątpliwości co do tego kto był właścicielem sieci. Powód nie wskazał wielkości sieci (metrów oraz średnicy) oraz nie przedłożył projektów budowlanych.

Dowód: pismo powoda z dnia 19 maja 2015 r. k. 25-26, pismo pozwanego z dnia 27 maja 2015 r. k. 21, pismo z dnia 26 czerwca 2015 r. k. 45, pismo z dnia 13 lipca 2015 r. wraz z dowodem doręczenia k. 47-50, pismo z dnia 23 lipca 2015 r. k. 51, pismo pozwanego z dnia 24 lipca 2015 r. k. 52, pismo z dnia 30 lipca 2015 r. k. 53, pismo z dnia 3 sierpnia 2015 r. k. 54, pismo pozwanego z dnia 17 sierpnia 2015 r. k. 55, wezwanie z dnia 31 sierpnia 2015 r. wraz z dowodem nadania i doręczenia k. 56-59, zeznania świadka K. S. k. 137-139, zeznania świadka E. K. k. 173-174, zeznania powoda k. 433-434.

Ostateczne przedsądowe wezwanie do zawarcia umowy sprzedaży sieci wodociągowej usytuowanej na działkach nr (...) (obręb B.) oraz sieci kanalizacyjnej położonej na działkach nr (...) (obręb B.), wybudowanych przez (...) sp. z o.o. za kwotę 200.000 zł powód wystosował do pozwanego pismem z dnia 26 października 2015 r.

Dowód: ostateczne przedsądowe wezwanie do zawarcia umowy z dnia 26 października 2015 r. wraz z dowodem nadania k. 60-62.

Pozwany równolegle prowadził pertraktacje w sprawie wykupu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, położonych w obrębie B. z Ł. M. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Uslugowo- (...) z siedzibą w K. oraz spółką (...) sp. z o.o. z siedzibą w K., reprezentowaną przez R. L. (1).

Zarówno R. L. (1) jak i Ł. M. (1) złożyli w styczniu 2015 r. wnioski o wykup sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wraz z załącznikami. Pozwany odmówił zawarcia umowy z R. L. (1) (chodziło o jego firmę), gdyż wpłynęło zajęcie komornicze na sieć od B. (...) oraz powód złożył na tę samą sieć umowę cesji.

W dniu 26 marca 2015 r. pozwany oraz (...) sp. z o.o. dokonali odbioru końcowego sieci wodociągowej o śr. 125 mm z rur PE oraz sieci kanalizacji sanitarnej o śr. 200 mm z rur (...) na terenie os. (...) w K. dotyczących działek geodezyjnych nr (...), arkusz 3, obręb B.. Sieci zostały wybudowane w okresie od 20 lutego 2012 r. do 21 marca 2013 r.

W dniu 25 czerwca 2015 r. doszło pomiędzy Ł. M. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Uslugowo- (...) z siedzibą w K. a pozwanym (...) S.A. z siedzibą w P. do sprzedaży sieci wodociągowo-kanalizacyjnych. Przedmiotem umowy sprzedaży była sieć wodociągowa i kanalizacyjna na terenie os. (...) ((...). Ż.) w B., gm. K. na nieruchomościach z obrębu B., oznaczonych jako działki nr (...), arkusz mapy 5 i z obrębu C. działka nr (...), arkusz mapy 2. Cenę sprzedaży strony ustaliły na kwotę 313.861 zł.

Ł. M. (1) w rozmowach z pozwanym reprezentował M. C. (1) oraz R. L. (1).

Dowód: umowa sprzedaży z dnia 25 czerwca 2015 r. k. 85-87, dokumentacja dotycząca wybudowania i przeniesienia własności sieci wodociągowej na działkach nr (...) w obrębie B. oraz sieci kanalizacyjnej na działkach (...) k. 203-392, protokół odbioru końcowego z dnia 26 marca 2015 r. k. 231-232, protokół zakończenia robót i odbioru technicznego z dnia 21 marca 2013 r. k. 233-234, zeznania świadka K. S. k. 137-139, zeznania świadka R. L. (1) k. 139-141, zeznania świadka E. K. k. 173-174, zeznania świadka M. C. (1) k. 414-415.

Ł. M. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Uslugowo- (...) z siedzibą w K., reprezentowany przez R. L. (1) zawarł w dniu 26 stycznia 2015 r. w K. umowę cesji wierzytelności, na mocy której M. C. (2) z siedzibą w P., jako Cesjonariusz nabył wierzytelność w stosunku do (...) S.A. z tytułu przeniesienia sieci wodno-kanalizacyjnej w Gminie K., obręb B.. Firma (...) nie prowadziła negocjacji z A. w sprawie wykupu sieci będących przedmiotem w/w umowy.

Ł. M. (1) nie był przez swoich pełnomocników o wszystkich sprawach dotyczących jego firmy informowany.

Dowód: umowa cesji wierzytelności z dnia 26 stycznia 2015 r. k. 99-100, zeznania świadka M. C. (1) k. 414-415.

Przedstawiony stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dowodów.

Sąd dał wiarę powołanym wyżej dokumentom stanowiącym podstawę ustaleń faktycznych, gdyż nie były przez strony kwestionowane, jak również nie budziły wątpliwości sądu co do ich prawdziwości i autentyczności. Podkreślić przy tym należy, że zgodnie z art. 244 § 1 k.p.c. dokumenty urzędowe, sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei w świetle art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.

Obszerna dokumentacja przedłożona przez świadka Ł. M. (1) dotycząca budowy sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w K., obręb B. na działkach ewidencyjnych nr (...) okazała się nieprzydatna dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Nie ulegało wątpliwości, że firma (...) wybudowała w/w sieci. Poza tym pozwany zawarł z Ł. M. (1) umowę sprzedaży sieci, szczegółowo opisanych w umowie z dnia 25 czerwca 2015 r. Nadto jak wynika z przedstawionego powyżej stanu faktycznego wybudowano dwie odrębne sieci, których właścicielami byli Ł. M. (1) (jedna sieć) i przedsiębiorstwo (...) (druga sieć), a przedmiotem sporu była sieć wybudowana przez R. L. (1).

Zeznania świadków K. S. i E. K. (pracowników pozwanego) Sąd uznał w pełni za wiarygodne. Ich zeznania wzajemnie ze sobą korelowały oraz były zgodne z dokumentacją znajdującą się w aktach niniejszej sprawy. Świadkowie uczestniczyli w procedurze wykupu sieci wodociągowych i kanalizacyjnych, spotykali się z zainteresowanymi stronami oraz analizowali przedłożone przez nich dokumenty.

Zeznaniom świadka R. L. (1) Sąd nadał przymiot wiarygodności albowiem były spójne, logiczne i znalazły potwierdzenie w zeznaniach świadków oraz dokumentach znajdujących się w aktach sprawy. Świadek w sposób rzeczowy przedstawił okoliczności związane z zawarciem umowy cesji na której widnieje data „10 listopada 2014 r.". Świadek wskazał, że jest alkohikiem i leczył się w C.. Opisał czym zajmuje się jego firma, jakie realizował inwestycje, przedstawił swoje problemy zdrowotne. Zeznał, że zna się z powodem z którym od dawna współpracuje oraz że złożył wniosek do pozwanego o wykup sieci. W szczególności Sąd dał wiarę zeznaniom świadka co do faktu, że podpisując umowę cesji znajdował się w stanie wyłączającym świadome podjęcie decyzji i wyrażenie woli ze względu na przyjmowane leki w trakcie leczenia odwykowego w C.. Nadto okoliczność stanu psychicznego świadka nie była przez powoda kwestionowana.

Zeznaniom świadka Ł. M. (1) Sąd dał w pełni wiarę albowiem były one spójne i logiczne, korespondowały z zeznaniami świadków i dokumentami zgromadzonymi w aktach niniejszej sprawy. Niemniej jednak świadek nie posiadał wiedzy na temat przyłączenia sieci wodociągowej do A., sporządzenia umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r. oraz z dnia 26 stycznia 2015 r., wyjazdów powoda do R. L. (1) do C., prowadzenia rozmów z A. odnośnie wykupu jego sieci, pożyczki na rzecz R. L. (1). Świadek wskazał, że jego sprawy prowadzili na podstawie pełnomocnictw, które nie zostały odwołane R. L. (1) i M. C. (1). Świadek nie posiadał wiedzy na temat roszczenia powoda oraz zobowiązania wynikającego z umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r.

Zeznania świadka M. C. (1) Sąd uznał za wiarygodne, niemniej jednak w większości okazały się nieprzydatne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Pomocne okazały się twierdzenia, że to R. L. (1) pożyczył pieniądze od powoda, natomiast świadek nie posiadał wiedzy na temat okoliczności zawarcia umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r., jednakże potwierdził, że do ośrodka w C. jeżdżono i świadek L. podpisywał umowy.

Zeznaniom powoda C. R. w przeważającej części Sąd nie dał wiary. Na przymiot wiarygodności zasługiwały twierdzenia, iż zawarto umowę cesji z datą 10 listopada 2014 r., istnieje spór pomiędzy powodem a świadkiem M. o zwrot pożyczki, świadek L. pożyczył od powoda pieniądze, powód złożył dokumenty do A. w sprawie spornych sieci i pozwany odmówił wypłaty żądanej kwoty, gdyż w tym zakresie jego twierdzenia są zgodne z dokumentami oraz zeznaniami świadka M. C. (1), E. K., K. S.. Jako całkowicie niewiarygodne Sąd ocenił zeznania powoda, w których wskazał, że umowę cesji zawierał ze świadkiem L. w jego biurze w P.. Z wiarygodnych zeznań świadka L. wynika okoliczność przeciwna, tj. że umowa została podpisana w późniejszym terminie i w C.. Na powyższe wskazuje również złożone przez świadka oświadczenie o uchyleniu się od skutków umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r.. Okoliczność, że pieniądze od powoda pożyczył zarówno R. L. jak i Ł. M. nie znajduje oparcia w zeznaniach świadka M. C. (1) i Ł. M. (1). Także okoliczności dotyczące zawarcia umowy cesji, sporządzenia jej przez prawnika M. i L. nie zostały wykazane w świetle art. 6 k.c. i jawią się jako niewiarygodne.

Sąd oddalił wniosek powoda o zawieszenie niniejszego postępowania z uwagi na toczące się postępowanie sądowe pomiędzy powodem a Ł. M. (1). Stronami niniejszego postępowania są C. R. oraz R. L. (1). Zatem sprawa zawisła pomiędzy powodem a Ł. M. (1) nie miała wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Z drugiej strony w odrębnej sprawie cywilnej miało zapaść rozstrzygnięcie, czy istniała causa do zawarcia umowy cesji, ale powód nie pozwał w niniejszej

sprawie Ł. M. (1). Sąd również miał wątpliwości co do skuteczności umowy cesji względem Ł. M. (1), który miał wpływ na rozstrzygnięcie, ale nie wymagały zawieszenia postępowania.

Na rozprawie w dniu 16 marca 2017 r. Sąd oddalił wniosek powoda o zobowiązanie Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego do przedłożenia dokumentów dotyczących wykonania przez (...) sp. z o.o. na podstawie decyzji o pozwoleniu na budowę z 20.11.2012 r. nr (...) sieci wodociągowej oraz sieci kanalizacyjnej w miejscowości B., w tym zawiadomienia o zakończeniu budowy wraz z załącznikami. W ocenie Sądu w aktach niniejszej sprawy znajduje się obszerna dokumentacja dotycząca wybudowania przez w/w spółkę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, co nie stanowiło sporu pomiędzy stronami. Natomiast parametry i długości tych sieci również wynikają z przedłożonych do akt dokumentów, w tym z protokołu odbioru końcowego z 26 marca 2015 r., termin zakończenia robót i odbioru technicznego nastąpił w dniu 21 marca 2013 r. (potwierdzony protokołem z dnia 15 kwietnia 2013 r. k. 233-234). Zatem brak było podstaw, aby zwracać się o dodatkowe dokumenty. Poza tym, to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania swojej wiarygodności, w tym jej wielkości i dokładnego określenia parametrów sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w samej umowie cesji, nie zaś wykazywanie swoich twierdzeń za pomocą dokumentów pozyskanych w terminie późniejszym.

Na tej samej rozprawie oddalono wniosek pozwanego o zobowiązanie SP ZOZ Zakład (...) w C. o przedłożenie dokumentacji medycznej z leczenia szpitalnego R. L. (1) oraz wniosek pozwanego o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego psychiatry. Wskazane wnioski w ocenie Sądu nie zasługiwały na uwzględnienie. Świadek L. przyznał, że leczył się w SP ZOZ w C., co zostało potwierdzone poprzez kartę leczenia szpitalnego w tej placówce. Poza tym w tej karcie (k. 405) wskazano jakie aplikowano mu środki psychotropowe oraz jaką stosowano wobec niego terapię, co również jednoznacznie wynika z twierdzeń świadka L.. Za oddaleniem omawianych wniosków przemawia także okoliczność, że sam powód nie kwestionował oświadczenia R. L. (1) z dnia 16 maja 2015 r. o uchyleniu się od skutków prawnych umowy z dnia 10 listopada 2014 r., a zatem brak było przesłanek do uwzględnienia wniosków.

Sąd zważył, co następuje:

Powód C. R., po ostatecznym sprecyzowaniu pozwu wniósł o zobowiązanie pozwanej (...) S.A. z siedzibą w P. do złożenia oświadczenia woli o zawarciu umowy o odpłatnym przekazaniu przez powoda na rzecz pozwanej sieci wodociągowej średnicy 125 mm i długości 186,50 m, usytuowanej na działkach nr (...) (obręb B.) oraz sieci kanalizacji sanitarnej o średnicy 200 mm i długości 181,88 m, położonych usytuowanych na działkach nr (...) (obręb B.), wybudowanych przez (...) sp. z o.o. za kwotę 220.000 zł brutto.

Pozwany (...) S.A. z siedzibą w P. zaś kwestionował w całości roszczenia powoda, w szczególności istnienie wiarygodności oraz skuteczność umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r.

Pomiędzy stronami bezsporne było, że część sieci wodociągowych i kanalizacyjnych w obrębie B., gm. K. została wybudowana przez Ł. M. (1) prowadzącą działalność gospodarczą nazwą (...) Firma Produkcyjno-Usługowo- (...) z siedzibą w K., a pozostałe sieci przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w K..

Powód jako podstawę prawną swojego roszczenia wskazał art. 49 § 2 k.c. Zgodnie z art. 49 § 1 k.c. urządzenia służące do doprowadzania lub odprowadzania płynów, pary, gazu, energii elektrycznej oraz inne urządzenia podobne nie należą do części składowych nieruchomości, jeśli wchodzi w skład przedsiębiorstwa. W myśl § 2, osoba która poniosła koszty budowy urządzeń, o których mowa w § 1, i jest ich właścicielem, może żądać, aby przedsiębiorca, który przyłączył urządzenia do swojej sieci, nabył ich własność za odpowiednim wynagrodzeniem, chyba że w umowie strony postanowiły inaczej. Z żądaniem przeniesienia własności tych urządzeń może wystąpić także przedsiębiorca.

W § 2 art. 49 k.c. nie mówi się o właścicielu nieruchomości, a o osobie, która poniosła koszty budowy urządzeń, o których mowa w § 1. Chodzi więc o każdą osobę bez względu na jej tytuł do nieruchomości (gruntu, budynku, lokalu), a nawet brak tytułu prawnego. Przepis wymaga po stronie osoby, która może zgłosić roszczenie, spełnienia trzech przesłanek:

- zbudowanie urządzeń, zgodnie z § 1,
- poniesienie kosztów tych urządzeń,
- bycie właścicielem tych urządzeń.

Koszty budowy powinny być udokumentowane w poniesionej wysokości, z uwzględnieniem dobrej jakości świadczenia. Można także uwzględnić wartość własnej pracy osoby uprawnionej według średnich kosztów takiej pracy. Koszty obejmują również wartość zainstalowanych urządzeń według przedłożonych rachunków. Własność urządzeń wystarczy dowodzić oświadczeniem uprawnionego, jeśli nie posiada on na tę okoliczność odpowiednich dokumentów (W. Katner, Komentarz do art. 49 Kodeksu cywilnego, LEX online 2014, teza 9 i 11).

W razie braku porozumienia między zainteresowanymi co do zawarcia umowy o przeniesienie własności urządzeń osoba, która poniosła koszty budowy, może dochodzić roszczenia na drodze sądowej. Orzeczenie Sądu zastąpi oświadczenie przedsiębiorcy (art. 64 k.c.).

W świetle powyższych uwag należy stwierdzić, że urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne zostały wybudowane przez Ł. M. (1) prowadzącego działalność gospodarczą nazwą (...) Firma Produkcyjno-Usługowo- (...) z siedzibą w K. oraz przez (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.. Ponieśli oni koszty budowy tych urządzeń, co zostało wykazane w przedłożonych przez nich dokumentach. Ponadto Ł. M. (1) jako właściciel części sieci sprzedał swoją część sieci wodociągowo-kanalizacyjnej pozwanej spółce.

Przedmiotem sporu zaś było ustalenie, czy doszło do skutecznego przeniesienia wierzytelności o wykup sieci wodociągowej średnicy 125 mm i długości 186,50 m, usytuowanej na działkach nr (...) (obwód B.) oraz sieci kanalizacji sanitarnej o średnicy 200 mm i długości 181,88 m, położonych usytuowanych na działkach nr (...) (obwód B.), wybudowanych przez (...) sp. z o.o. na powoda, czy umowa cesji z dnia 10 listopada 2014 r. została skutecznie zawarta oraz czy istniała wierzytelność, którą mógł nabyć powód.

Zgodnie z art. 509 § 1 k.c. wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba, że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Stosowanie do § 2, wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki.

W myśl art. 510 § 1 k.c. umowa sprzedaży, zamiany, darowizny lub inna umowa zobowiązująca do przeniesienia wierzytelności przenosi wierzytelność na nabywcę, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej albo że strony inaczej postanowiły. W art. 511 k.c. wskazano, że jeżeli wierzytelność jest stwierdzona pismem, przelew tej wierzytelności powinien być również pismem stwierdzony.

Przedmiotem przelewu może być co do zasady wierzytelność istniejąca, którą cedent może swobodnie rozporządzać (tak też E. Łętowska (w:) System prawa cywilnego, t. III, cz. 1, s. 904). Wierzytelność, która ma stanowić przedmiot rozporządzenia, powinna być w dostateczny sposób **oznaczona** (indywidualizowana). Dotyczy to przede wszystkim wyraźnego określenia stosunku zobowiązaniowego, którego elementem jest zbywana wierzytelność (SN w wyroku z dnia 11 maja 1999 r., III CKN 423/98, Biul. SN 2000, nr 1, s.1), a zatem oznaczania stron tego stosunku, świadczenia oraz przedmiotu świadczenia. Strony stosunku, świadczenie i przedmiot świadczenia muszą być oznaczone bądź przynajmniej możliwe do oznaczenia (oznaczalne) w momencie zawierania umowy przenoszącej wierzytelność.

Przepisy dotyczące przelewu wierzytelności (art. 509 i nast. k.c.) nie wymagają aby wierzytelność będąca przedmiotem cesji musiała być określona kwotowo. Wystarczające jest takie jej określenie, aby dłużnik był zorientowany, po zgłoszeniu roszczenia przez cesjonariusza, jakie roszczenie winien spełnić celem zaspokojenia wierzytelności (wyrok SA w Katowicach z dnia 12 stycznia 2017 r., I ACa 749/16, LEX nr 2229160).

Powód na poparcie swoich twierdzeń przedłożył dokumenty, z których jego zdaniem miała wynikać dochodzona pozwem należność. Stosownie do art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. ciężar udowodnienia okoliczności, z których strona wywodzi skutki prawne, stosownie do okoliczności niniejszej sprawy obciążała powoda.

W ocenie Sądu powód nie wykazał zasadności swojego roszczenia.

W pierwszej kolejności należy zważyć, że nie zostało przez powoda wykazane by doszło do przelewu oznaczonej w sposób dostateczny wierzytelności, jak tego wymaga art. 509 k.c. W świetle powyższych uwag wierzytelność na którą powołuje się powód, powinna być dokładnie określona i skonkretyzowana. W umowie cesji z dnia 10 listopada 2014 r. określono jedynie, że przedmiotem tejże umowy jest sieć wodociągowa i kanalizacyjna wybudowana w związku z (...) sp. z o.o., polegająca na wybudowaniu domów mieszkalnych na działce nr ew. 326/44. Strony umowy nie wskazały konkretnie w umowie cesji o jakie sieci wodociągowe i kanalizacyjne zostały przeniesione na mocy w/w umowy. Strony powinny w umowie cesji z dnia 10 listopada 2014 r. określić wielkość i parametry sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. W przedmiotowej umowie strony nie określiły czego dotyczy umowa cesji wierzytelności, a z inwestycji opisanej w § 1 ust. 1 umowy zostały wmiędzyczasie wykupione sieci przez pozwanego, których właścicielem był Ł. M. (1). Nie można w sposób jednoznaczny ustalić, kto był właścicielem jakich sieci, skoro dwie współpracujące ze sobą firmy poniosły koszty budowy urządzeń przesyłowych.

W ocenie Sądu w umowie pożyczki z dnia 10 listopada 2014 r. błędnie określono działkę ewidencyjną na której znajdują się sieci wodociągowe i kanalizacyjne. W umowie wskazano działkę ewidencyjną nr (...). Niemniej jednak ze zgromadzonego materiału dowodowego wynika, że działka nr (...) została podzielona na szereg działek. Zatem rzeczą Sądu, a tym bardziej pozwanej spółki jako adresata żądania wykupu sieci, nie jest domyślanie się, o jaką nową działkę chodzi (po jej podziale i nadaniu nowego numeru ewidencyjnego). Ta kwestia powinna być wyraźnie w umowie cesji uregulowana. Okoliczność, że pełnomocnik powoda podał w pozwie nowe oznaczenia geodezyjne działek, a w toku postępowania je skonkretyzował, nie przesądza, że umowa cesji obejmowała te działki.

Na uwagę zasługuje również okoliczność, że w dniu 25 czerwca 2015 r. pozwany kupił od Ł. M. (1) sieci wodociągową i kanalizacyjną, obejmujące, m.in. działki nr (...). Powód modyfikując pozew wskazał na działki nr (...). Tym samym działka nr (...) jest tożsamą z działką, na której były zlokalizowane urządzenia przesyłowe Ł. M. (1). Zatem nie wiadomo, czy na działce nr (...) usytuowane są jeszcze jakieś urządzenia będące własnością przedsiębiorstwa (...), czy też żądanie powoda obejmuje urządzenia wybudowane przez Ł. M. (1), a sprzedane pozwanemu w dniu 25 czerwca 2015 r.

Zdaniem Sądu powód nie wykazał tożsamości między sieciami określonymi w umowie cesji z dnia 10 listopada 2014 r., a tymi które chce sprzedać pozwanemu. W umowie cesji wskazano na działkę ewidencyjną nr (...). Działka ta została podzielona na inne działki. Tym samym powód powinien wykazać, że działka będąca przedmiotem umowy cesji obejmuje nowe działki, które zostały utworzone w wyniku jej podziału, co również powinno wynikać z umowy bądź załączników do niej na dzień jej sporządzenia.

Należy również podkreślić, że w § 2 ust. 1 umowy cedent oświadczył, że w związku z realizacją inwestycji opisanej w § 1 i na potrzeby jej finansowania, Cesjonariusz umową z dnia 8 listopada 2010 r. zawartą z Ł. M. (1), prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Firma Produkcyjno-Usługowo- (...), udzielił Cedentom pożyczki w kwocie 300.000 zł. Niemniej jednak, jak wynika ze zgromadzonego materiału dowodowego, pomiędzy powodem a Ł. M. (1) toczy się odrębne postępowanie sądowe o zwrot pożyczki w kwocie 300.0000 zł. Pomimo, iż zapadł wyrok zasądający świadczenie na rzecz powoda, to jest on nieprawomocny. Tym samym causa umowy cesji jest wątpliwa. Powód nie wykazał, że istnieje owa pożyczka, nie przedłożył pisemnej umowy pożyczki, ani też nie udowodnił, że została ona zawarta w formie ustnej i dotyczyła tylko Ł. M. (1). Sąd wziął pod uwagę również okoliczność, że Ł. M. (1) nie wiedział nic o pożyczce, a świadek M. C. (1) stwierdził, iż pożyczkę zaciągnął R. L. (1). Nawet, gdyby przyjąć, że umowę pożyczki powód zawarł z Ł. M. (1), to niczym nieuzasadnione jest, aby R. L. (1) przenosił swoje wierzytelności na powoda, celem spłaty pożyczki osoby trzeciej.

Niezależnie od powyższego powód nie wykazał, aby umowa cesji z dnia 10 listopada 2014 r. została skutecznie zawarta.

Umowa cesji została podpisana przez R. L. (1), reprezentującego (...) sp. z o.o. z siedzibą w K.. Jak wynika z treści umowy cesji, cedentów było dwóch, a jest jeden podpis po stronie cedentów. Z umowy nie wynika, aby R. L. (1) reprezentował przy niej również Ł. M. (1), albowiem nie umieszczono takiego zapisu w treści umowy cesji. Nie zmienia to faktu, że R. L. (1) posiadał pełnomocnictwo do reprezentowania i składania oświadczeń woli w imieniu Ł. M. (1). Fakt posiadania pełnomocnictwa implikuje, aby tę okoliczność ujawnić w treści pisma. Wobec braku ujawnienia pełnomocnictwa R. L. (1) do reprezentowania Ł. M. (1), Sąd uznał, że Ł. M. (1) nie był reprezentowany przez osobę trzecią w umowie cesji z dnia 10 listopada 2014 r. Skoro nie ma podpisu Ł. M. (1) pod umową cesji z dnia 10 listopada 2014 r., to należy uznać, że nie została ona skutecznie zawarta wobec Ł. M. (1), a zatem nie mógł być podmiotem umowy. Tym samym po stronie cedenta występowała tylko jedna osoba – R. L. (1) i umowa cesji została podpisana ze skutkiem na rzecz spółki (...) sp. z o.o.

Odnosząc się do cedenta R. L. (1), Sąd ustalił, że złożył on skuteczne oświadczenie o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z dnia 10 listopada 2014 r. Oświadczenie R. L. (1) z dnia 16 czerwca 2015 r. zostało wysłane do powoda, który się z nim zapoznał i nie kwestionował jego treści (k. 82). Powód w toku postępowania kwestionował głównie podnoszone przez R. L. (1) okoliczności dotyczące czasu i miejsca zawarcia umowy. Powód nie wykazał jednak, aby umowa cesji z datą 11 listopada 2014 r. została faktycznie zawarta we wskazanym miejscu i czasie. Postępowanie dowodowe wykazało, że umowa została faktycznie zawarta w C. w grudniu 2014 r., w trakcie pobytu R. L. (1) w SP ZOZ Zakładzie (...). R. L. (1) wówczas zażywał leki psychotropowe, w związku z czym nie mógł on świadomie i swobodnie podejmować decyzje o dokonaniu cesji własności sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz praw z nią związanych.

Sąd przyjął, że R. L. (1) uchylił się od skutków prawnych oświadczenia woli, zgodnie z art. 88 § 1 k.c. w zw. z art. 82 k.c. Zatem brak po stronie cedenta podmiotów, które byłyby stroną umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r. Skoro brak podmiotów, to umowa cesji jest nieważna.

W świetle powyższego, Sąd uznał, że pozwany słusznie miał wątpliwości co do istnienia stosunku prawnego pomiędzy stronami umowy cesji z dnia 10 listopada 2014 r.

Niezależnie od powyższego należy zważyć, że powód nie złożył formalnego wniosku o wykup sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, precyzyjnie określonej. Powód w trakcie zeznań sam przyznał, że nie złożył takiego wniosku.

Reasumując, powód nie wykazał istnienia wiarygodności. Wyjaśnienia powoda oraz jego pełnomocnika w pismach procesowych dotyczące inwestycji i dokumentów w tym przedmiocie nie mają znaczenia w sytuacji, kiedy dokument pierwotny, tj. umowa cesji z dnia 10 listopada 2014 r. przenosi nieskonkretyzowane wiarygodności. Powód również nie wykazał, że umowa cesji została skutecznie zawarta.

Mając na uwadze powyższe, Sąd uznał, że powód nie wykazał skutecznie, że posiada tytuł prawny do dochodzenia należności objętej pozwem tj. że umowa cesji została skutecznie zawarta i dotyczy oznaczonej wiarygodności. Zatem w punkcie 1 sentencji wyroku oddalił powództwo.

O kosztach postępowania orzeczono w punkcie 2 sentencji wyroku na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i obciążono nimi w całości powoda jako stronę przegrywającą postępowanie. Na koszty uiszczone przez pozwanego złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika procesowego ustalone w oparciu o § 2 pkt 7 Rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) w wysokości 14.400 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa procesowego w wysokości 17 zł.

SSO Iwona Godlewska